Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 35. **1937.**

Gazeta Urzędowa
POWIATU KATOWICKIEGO

Redakcja i Administracja: Katowice — Wydział Powiatowy, ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 45, III. piętro pokój nr. 35 — tel. 319-91 — konto P. K. O. 300.235.

Za redakcję: Paweł Świtała — Wydział Powiatowy

Katowice, sobota, dnia 4 września 1937 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia władz.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 5 sierpnia 1937 r.

w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej i Skarbu o zastępczym powszechnym obowiązku wojskowym.

Na podstawie art. 98 f ust. 4, 98 h i 124 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 601) oraz na podstawie art. 2 tego dekretu zarządza się co następuje:

§ 1. Artykuły bez bliższego określenia, powołane w rozporządzeniu niniejszym, oznaczają artykuły ustawy z dnia 23 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 60, poz. 455) w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 601).

Do art. 98 a.

§ 2. Obowiązek bezpłatnego wykonywania pracy dla celów obrony Państwa oraz potrzeb gminy lub gromady, mających związek z tą obroną, powinien być przez osoby, podlegające zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, spełniony tylko osobiście i tylko na skutek wezwania zarządów gmin do wykonania pracy w miejscu i terminie oznaczonym w wezwaniu.

§ 3. Uruchomienie akcji, związanej z wykonaniem zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego przez osoby podlegające temu obowiązkowi, wymaga:

I) ustalenia osób, podlegających zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu oraz prowadzenia ewidencji tych osób w celu posiadania ich liczby;

II) ustalenia robót i ich planów: ogólnego w obrębie powiatu i szczegółowych w obrębie gmin.

Do art. 98 b. I.

§ 4. Ustalenie osób, podlegających zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, należy:

1) do zarządów gmin w stosunku do:

a) uznanych przy poborze za zdolnych do służby w pospolitym ruszeniu z bronią lub bez broni (kat. C i D);

b) zwolnionych częściowo od służby wojskowej w myśl art. 62 ust. 3 i 4;

2) do właściwych powiatowych komendantów uzupełnień w stosunku do:

a) uznanych w czasie odbywania czynnej służby wojskowej za zdolnych do służby w pospolitym ruszeniu z bronią lub bez broni (kat. C i D) na zasadzie orzeczenia wojskowo - lekarskiej komisji szpitalnej i w drodze rewizji przez wojskowo - lekarską komisję rewizyjną;

b) zaliczonych do rezerwy w myśl art. 75 — od dnia, w którym ukończyli 25 lat życia.

Do art. 98 c.

§ 5. Z dniem 1 stycznia każdego roku zarządy gmin przystępują do sporządzenia spisu osób, których stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego uregulowany został z wynikiem określonym w § 4 p. 1 w roku poprzednim, a które mają w danej gminie miejsce zamieszkania, z wyjątkiem nieobecnych dłużej niż dwa miesiące, oraz osób, które w danej gminie przebywają na pobycie czasowym, trwającym dłużej niż 2 miesiące.

Dane do spisu zarządy gmin czerpią z ksiąg meldunkowych i z notatek, czynionych na komisjach poborowych.

W tym samym czasie powiatowe komendy uzupełnień przygotowują i przesyłają najpóźniej do dnia 15 stycznia właściwym zarządom gmin spisy osób, ustalonych w myśl § 4 p. 2.

Spisy te mają zawierać następujące dane: 1) nazwisko i imię oraz imiona rodziców, 2) rok urodzenia, 3) adres, 4) data uregulowania stosunku do służby wojskowej, 5) wyszczególnienie podstawy prawnej z art. 98 b. 6) zawód (zatrudnienie, wykształcenie) i 7) uwagi.

§ 6. Na podstawie sporządzonych i otrzymanych od Powiatowych Komend Uzupełnień spisów zarządy gmin sporządzają „listy pracy" (wzór Nr 1) osób, objętych spisami.

Listy pracy powinny być zestawione w zarządach gmin do dnia 1 lutego każdego roku.

§ 7. Listy pracy są przez zarządy gmin zakładane corocznie dla osób, u których w danym roku kalendarzowym powstał zastępczy powszechny obowiązek wojskowy. Listy te trwają i są utrzymywane w aktualności przez 5 lat.

§ 8. Lista pracy, która dla jednych i tych samych osób będzie służyła przez przeciąg 5 lat (wzór Nr 1), ma zawierać następujące rubryki: nazwisko i imię oraz imiona rodziców, rok urodzenia, adres, podstawa prawna do wezwania do pracy z art. 98 b, zawód (zatrudnienie, wykształcenie), data wezwania do pracy, adnotacje o odbyciu pracy w okresie 5 lat i uwagi.

Adnotacje, dotyczące zwolnienia od pracy i zmiany miejsca zamieszkania powinny być czynione w rubryce „uwagi".

§ 9. W większych gminach mogą być prowadzone do każdej listy pracy skorowidze imienne lub też listy pracy mogą być podzielone według alfabetu.

§ 10. Osoby, przebywające do danej gminy na zamieszkanie lub na pobyt trwający ponad 2 miesiące, które spełniły już częściowo zastępczy powszechny obowiązek wojskowy w innej gminie, są wciągane do listy pracy z roku kalendarzowego, w którym u nich powstał zastępczy powszechny obowiązek wojskowy. W rubryce, służącej do odnotowania odbycia pracy, zarządy gmin czynią u takich osób adnotację o częściowym odbyciu pracy w innej gminie na podstawie potwierdzenia, uwidocznionego w wojskowym dokumencie osobistym.

§ 11. Po zestawieniu lista pracy powinna być w zarządach gmin wyłożona do przejrzenia przez osoby zainteresowane na przeciąg 2 tygodni.

O wyłożeniu listy pracy do przejrzenia zarządy gmin ogłaszają sposobem w danej gminie przyjętym, informując o terminie oraz miejscu wyłożenia listy pracy do przejrzenia, z tym, że osoby zainteresowane powinny donieść przełożonemu gminy o mylnym lub niewłaściwym wciągnięciu do listy. Ponadto w ogłoszeniu należy podać, że na podstawie art. 98 c ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, osoby, wciągnięte do listy pracy, podlegają zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu i są obowiązane do wykonywania pracy w przeciągu lat 5 po sześć dni w roku kalendarzowym i że mogą one być powołane w każdym czasie do obowiązkowej pracy przy użyciu własnych narzędzi pracy, o ile narzędzia takie posiadają.

§ 12. Po zestawieniu listy pracy i po upływie czasu, przewidzianego na wyłożenie tej listy do przejrzenia, zarządy gmin podają do wiadomości właściwych powiatowych władz administracji ogólnej liczbę osób, obowiązanych do pracy w danym roku kalendarzowym, z podziałem według zawodów.

Do art. 98 d.

§ 13. Zwolnień od obowiązku wykonywania w danym roku kalendarzowym pracy udzielają zarządy gmin na podstawie art. 98 d.

§ 14. Zwolnienie w przypadkach określonych w art. 98 d ust. 1 pkt a może nastąpić tylko wówczas, gdy powołany przedstawi świadectwo lekarza powiatowego, stwierdzające, że stan zdrowia powołanego wyłącza możliwość wykonania w danym roku kalendarzowym pracy z zakresu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego.

Świadectwo o którym mowa w ustępie poprzednim, lekarz powiatowy wydaje bezpłatnie.

Świadectwo lekarza powiatowego nie będzie wymagane, gdy choroba lub ułomność jest oczywista i nie budzi wątpliwości.

§ 15. Zwolnienie w przypadkach określonych w art. 98 d ust. 1 pkt c może być udzielone jedynie wówczas, gdy przesunięcie terminu wykonania pracy nie wystarczy, a interes publiczny lub ważny interes prywatny wyraźnie ucierpiałby w razie powołania danej osoby do pracy.

O każdym przypadku zwolnienia z art. 98 d ust. 1 pkt c zarząd gminy zawiadamia właściwą powiatową władzę administracji ogólnej, która może udzielone zwolnienie uchylić, jeżeli uzna je za niesłuszne.

Zwolnienia ze względu na interes publiczny zarządza kierownik powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 16. Spośród osób, objętych spisami i wciągniętych do listy pracy, nie podlegają obowiązkowi pracy w danym roku kalendarzowym i będą od tej pracy zwolnione osoby, które:

a) przed poborem ukończyły co najmniej I stopień przysposobienia wojskowego i po poborze w danym roku ćwiczebnym przysposobienia wojskowego brały nadal czynny udział w pracach przysposobienia wojskowego.

Za rok ćwiczebny uważa się okres od 1 października do 1 lipca roku następnego, a za pracę przysposobienia wojskowego należy rozumieć faktyczne wykonanie programowych ćwiczeń przysposobienia wojskowego.

Zaświadczenia o wykonaniu tej pracy wystawia powiatowy komendant przysposobienia wojskowego.

b) przeszły przeszkolenie w dziedzinie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w czasie nie krótszym niż 46 godzin.

Odbycie tego przeszkolenia zostaje zaliczone na poczet pracy z zakresu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego w danym roku kalendarzowym.

Zaświadczenia o odbytym szkoleniu w dziedzinie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej wystawia kierownik powiatowej władzy administracji ogólnej.

c) pracują naukowo dla obrony Państwa oraz są specjalistami w dziale fabrykacji przyrządów specjalnych, mających związek z obroną Państwa, jak np. chemicy pracujący nad zagadnieniami obrony powietrznej w instytucjach badawczych, laboratoriach i doświadczalniach; specjaliści szlifierze szkieł optycznych, specjaliści od sprawdzianów itp.;

d) nie są wymienione w punktach: a), b) i c) paragrafu niniejszego, a których potrzebę zwolnienia w myśl art. 98 d. p. c. stwierdzi właściwy kierownik powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 17. W wypadkach koniecznych zarządy gmin mogą udzielać przesunięć terminów odbycia pracy, o ile roboty w innym terminie danego roku kalendarzowego będą uruchomione.

Do art. 98 e.

§ 18. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie zarządu gminy do pracy pociąga za sobą wdrożenie dochodzeń co do przyczyny niestawienia się i w zależności od wyniku może spowodować zastosowanie środków przymusowych i sprowadzenie do pracy pod eskortą.

Wszelkie koszty, jakie z tego tytułu mogą wyniknąć (transport, wyżywienie, diety eskortującego), ponosi osoba, uchylająca się od pracy.

W razie nieściągalności kosztów przymusowego sprowadzenia koszty te ponosi władza, instytucja lub przedsiębiorstwo, dla których wykonywane są roboty.

Do art. 98 f.

§ 19. Wezwanie do pracy odbywa się za pomocą indywidualnych wezwań imiennych wzoru Nr 2.

Wezwania te powinny być zasadniczo doręczane co najmniej na 14 dni przed terminem wyznaczonym do zgłoszenia się do pracy.

Przepis powyższy nie ma zastosowania w razie konieczności wykonania robót, uznanych przez powiatową władzę administracji ogólnej za nagłe.

§ 20. Termin powołania powinien być już zawczasu przy opracowaniu planu pracy tak ustalony, żeby nie wypadał w okresie nasilenia prac posiadających dla ludności zasadnicze znaczenie.

Nie dotyczy to przypadku konieczności wykonania robót nagłych.

W tych przypadkach obowiązani do pracy mogą być wezwani do robót w każdym czasie.

§ 21. Przy wyznaczaniu poszczególnym osobom pracy należy wziąć pod uwagę ich zdolności fizyczne i ich szczególne kwalifikacje.

W zależności od tego można zażądać stawienie się do pracy z odpowiednimi narzędziami, o ile dane osoby narzędzia takie posiadają.

§ 22. Jeżeli w planie robót danego powiatu przewidziane zostały prace, wymagające skoncentrowania sił roboczych w dwóch lub więcej gmin, zarządzenia co do wzywania do pracy i koncentracji sił roboczych wydaje powiatowa władza administracji ogólnej.

§ 23. Powołanemu do wykonania pracy w obrębie gminy miejsca zamieszkania służy prawo do:

a) zakwaterowania — jeżeli ma on odbywać pracę w tak dużej odległości od domu, że nie byłoby w możności jej wykonać, gdyby na noc wracał do domu;

b) bezpłatnego przejazdu — jeżeli odległość od miejsca zamieszkania do miejsca pracy przewyższa 25 km;

c) wyżywienia — jeżeli:

1) powołany do pracy nie ma środków na życie się w czasie wykonywania pracy,

2) powołanie nastąpiło nagle i wykonujący pracę nie są w możności oddalać się od miejsca pracy ze względów technicznych.

§ 24. Zamiast wyżywienia powołani mogą otrzymywać odpowiednie kwoty pieniężne według norm obowiązujących w wojsku.

§ 25. Koszty zakwaterowania, przejazdu i wyżywienia powołanych do pracy zarówno w miejscowości leżącej w obrębie gminy miejsca zamieszkania (pobytu) powołanych w przypadkach określonych w § 23, jak i w miejscowości leżącej poza granicami gminy miejsca zamieszkania (pobytu) powołanych, gdy ta miejscowość oddalona jest więcej niż 5 km od granic gminy miejsca zamieszkania (pobytu), — ponosi ta władza (instytucja), dla której praca jest wykonywana (np. wojsko, przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa pracujące dla Państwa, związki samorządowe itp.).

§ 26. Zarządy gmin, w których obrębie są prowadzone roboty przy pomocy sił roboczych, skoncentrowanych z innych gmin, mogą być wezwane przez właściwe powiatowe władze administracji ogólnej na wniosek kierownictwa robót do zorganizowania wyżywienia i zakwaterowania pracujących.

§ 27 Fakt odbycia zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego i fakt zwolnienia od tego obowiązku w danym roku kalendarzowym uwidacznia się w wojskowym dokumencie osobistym za pomocą małej pieczątki podłużnej następującej treści: „Odbył pracę (zwolniony) z zastępczego powsz. obow. wojsk. od dn. . . . . do dn . . . . . r. w okresie . . . . . (I, II, III, IV, V) — Podpis przełożonego gminy".

Do potwierdzenia za pomocą pieczątki może służyć rubryka 18 książeczki wojskowej (rezerwistów) i rubryka 9 zaświadczeń wojskowych koloru: niebieskiego (zaliczonych do kat. C.) różowego (zaliczonych do kat. D) i zielonego (przeniesionych do rezerwy sponad kontyngentu na podstawie art. 75 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym).

Adnotacja ta powinna być brana pod uwagę przy dokonywaniu meldunku ogólnego lub wojskowego, a w szczególności przy osobistym zgłaszaniu się w urzędzie meldunkowym w razie zmiany miejsca zamieszkania lub przyjazdu z zagranicy (§ 446 rozp. wyk. do ustawy o powsz. obow. wojsk.).

Spełnienie w danym roku kalendarzowym zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego jest również odnotowywane w stosownej rubryce listy pracy.

Do art. 98 h. II.

§ 28. Ustalenie robót, które mają być wykonane w drodze zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego, należy do zarządów gmin, które powinny przy tym brać pod uwagę przede wszystkim zapotrzebowania władz wojskowych.

Zarządy gmin powinny do dnia 1 lutego każdego roku przygotować plany, kosztorysy i harmonogramy dla robót, ustalonych do wykonania dla potrzeb gminy lub gromady, mających związek z obroną Państwa. W planach tych (harmonogramach) będą przewidziane, poza ilościami materiałów i robocizny, okresy czasu potrzebnego na wykonanie danej roboty. Poza tym powinny być również wykazane potrzebne narzędzia oraz roboty pomocnicze, których nie da się wykonać w drodze zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego (np. zwózka konna).

Plany i kosztorysy, sporządzone przez zarządy gmin, zatwierdza powiatowa władza administracji ogólnej do dnia 1 marca każdego roku, po zbadaniu celowości zaprojektowanych robót, ich kolejności i warunków pracy.

§ 29. Władze i instytucje, przewidujące wykonanie robót, które mają związek z obroną Państwa (art. 98 a) i mogą być wykonane w drodze zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego, powinny do dnia 1 stycznia każdego roku zgłosić swoje wnioski o objęcie tych robót planem do zarządów tych gmin, na których terenie roboty mają być wykonane. Wnioski te powinny zawierać gotowe harmonogramy z wykazaniem liczby potrzebnych dni roboczych i okresu czasu, w którym dana robota ma być wykonana; władze wojskowe mogą zgłosić jedynie potrzebną ilość sił roboczych.

Jeżeli roboty wymagają skoncentrowania sił roboczych z dwóch lub więcej gmin, wnioski te powinny być zgłoszone w powyższym terminie do powiatowej władzy administracji ogólnej.

W tych przypadkach oraz w przypadkach uruchomienia roboty, wymagającej sił roboczych liczebnie większych niż z jednej gminy, ustalenie robót, objęcie ich planami i przygotowanie potrzebnych kosztorysów i harmonogramów należy do powiatowej władzy administracji ogólnej z zachowaniem terminu określonego w § 28.

§ 30. Roboty organizuje, kieruje nimi i odpowiada za ich bezpieczeństwo kierownictwo robót tej władzy, instytucji lub przedsiębiorstwa, dla których roboty są wykonywane.

§ 31. Roboty dla władz wojskowych organizują i kierują nimi dowódcy O. K. (Dowódca Floty) przez komendantów garnizonów w miejscowościach, gdzie znajdują się oddziały wojskowe.

W miejscowościach gdzie nie ma oddziałów wojskowych, dowódcy O K. (Dowódca Floty) mogą co do zorganizowania i wykonania robót dla władz wojskowych ograniczyć się do zgłoszenia jedynie swoich wniosków za pośrednictwem wojewódzkich władz administracji ogólnej.

§ 32. Pod względem kolejności robót, które mają być objęte planami, pierwszeństwo mają roboty, zapowiedziane przez władze wojskowe.

Te zatem roboty będą w pierwszym rzędzie w planie robót gminy, bądź w planie powiatu uwzględnione, a dla ich wykonania w pierwszym rzędzie przewidziane siły robocze z zakresu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego.

§ 33. Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zarządy gmin i powiatowe komendy uzupełnień sporządzą spisy osób, których stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego uregulowany został z wynikiem określonym w § 4 rozporządzenia niniejszego począwszy od rocznika 1911.

§ 34. Zarządy gmin uruchomią pracę z zakresu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego po raz pierwszy w roku 1937.

§ 35. Plany robót przygotowane przez zarządy gmin z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego powinny być przez powiatowe władze administracji ogólnej zatwierdzone w takim czasie, aby przewidziane roboty mogły być rozpoczęte w 1937 roku.

§ 36. W razie wątpliwości co do znaczenia dla obrony Państwa robót ustalonych przez zarządy gmin powiatowe władze administracji ogólnej zatwierdzają plany po porozumieniu się z właściwym dowódcą O. K. (Dowódcą Floty) w drodze przez właściwego wojewodę.

§ 37. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) Sławoj Składkowski

(Przedruk: z Dz. U. R. P. nr. 61 z dnia 20 sierpnia 1937 r.)

Prenumerata: roczna **12 zł,** półroczna **6 zł,** kwartalna **3 zł,** miesięczna **1 zł.** Cena nr. pojedyńczego **30 gr.**
Gazeta wychodzi tygodniowo. — Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów „Gazety Urzędowej pow. katowickiego" należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględnione tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru.
„Gazetę Urzędową pow. katowickiego" można zamawiać i płacić w wszystkich urzędach pocztowych
Ogłoszenia: Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu.

Tłoczono w Drukarni Siemianowickiej (wł. P. Pronobis) w Siemianowicach Śl. ul. Staszyca 17 — tel. 231-08.